

Nr 289.

Av herr **Strindlund m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 150, angående anslag för bekämpande av arbetslösheten samt lindrande av nöd.

I propositionen 150 hemställes, att riksdagen måtte, för bekämpande av arbetslöshet och lindrande av nöd, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, på tilläggsstat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 11 miljoner kronor.

Av denna summa skulle en icke obetydlig del utgå för beredande av sysselsättning åt arbetslösa. Detta skulle ske dels genom att statens affärsdrivande verk sättas i stånd att anordna lämpliga kristidsarbeten till mot förhållandena svarande lönevillkor, dels genom av skogssällskapet anordnade nödhjälpsarbeten och dels genom statsbeställningar från vissa industrier.

Domänstyrelsen torde bland statens verk äga de största möjligheterna att med minsta kostnader och dock i rätt betydande omfattning kunna anordna sådana s. k. nödhjälpsarbeten.

Då dessutom staten å de arbeten, som genom domänstyrelsens försorg utföras, i en framtid med säkerhet har att påräkna inkomst, kan det ej annat än förvåna, att detta verk ej i den kungl. propositionen ihågkommes med uppdrag att anordna nödhjälpsarbeten.

I den plan, som i propositionen framlägges för användande av de medel, som avses till anordnande av nödhjälpsarbeten, synes därför böra göras den ändring, att så stort belopp, som förhållandena medgiva, ställes till domänstyrelsens förfogande för anordnande av arbeten, avsedda att bereda sysselsättning åt oförvällat arbetslösa.

Då antalet sådana arbetslösa är synnerligen stort och det måste anses vara önskvärt, att tillgängliga medel användas på sådant sätt, att

största möjliga antal erhåller tillfälle till arbetsförtjänst, synas även medel, som av influtna inkomster stå till domänstyrelsens förfogande för bestridande av driftkostnader, böra anlitas för anordnande av dylika nödhjälpsarbeten.

Även om de, som äro att räkna till ordinarie eller vid verket fast anställda arbetare, fortfarande bibehållas vid nuvarande avlöningssystem, skulle med redan tillgängliga driftsmedel en betydligt större arbetsstyrka än vad av departementschefen beräknats kunna sysselsättas, därest avlöningarna vid statens domäner ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder för avlöning vid nödhjälpsarbeten, som i den kungl. propositionen föreslås.

Domänstyrelsen har, enligt uppgift, på grund av höga arbetskostnader under de senaste åren låtit en del visserligen nödvändiga, men ej av brådskande natur varande arbeten (dikning o. d.) anstå. Om påpekade avlöningsformer komme till användning, borde därför rätta tiden nu vara inne för igångsättande av sådana.

Bland fördelar, som detta verk äger, då det gäller anordnande av nödhjälpsarbeten, bör särskilt framhållas, att egendomar, stående under dess vård, finnas spridda över större delar av landet, varigenom utgifter för resekostnader betydligt kunna nedbringas, på samma gång inkvartering av arbetsstyrkorna lätt ordnas. Dessutom torde dessa nödhjälpsarbeten vara betydligt mera tilltalande för de arbetslösa, även om avlöningen är något lägre men erhålles på hemtrakten.

En annan icke mindre fördel har domänverket i att redan förut tillgång på arbetsledare finnes, så att några särskilda kostnader för rekrytering och avlöning av desamma ej behöva ifrågakomma.

Då dessutom en rätt stor myckenhet arbeten, enligt plan förlagda till kommande år, utan större olägenhet kunna igångsättas nu, skulle kostnader härför, då ordnade förhållanden på arbetsmarknaden åter inträda, kunna inbesparas och medel, som till sådana arbetens igångsättande anvisas, kunna i viss mån anses bli en förskottering i stället för ren utgift för statsverket.

På grund av vad som sålunda anförts tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen måtte besluta, att av de i Kungl. Maj:ts proposition nr 150 till arbetslöshetens bekämpande begärda medel ett lämpligt belopp ställes till domänstyrelsens förfogande för att förutom verkets egna tillgängliga medel användas för beredande av sysselsättning åt ofrivilligt arbetslösa mot åtnjutande

av de avlöningsförmåner, som riksdagen finner lämpligt att för nödhjälpsarbeten fastställa.

Stockholm den 31 mars 1921.

Gerh. Strindlund.

O. Olsson,
Fiskeby.

E. G. Nilsson.

C. G. Olsson,
Golvvasta.

P. Persson,
Trången.

Emil Ericsson
i Sörbo.

P. J. Edberg.
